

Operační program Životní prostředí

73. výzva: Vodní a vegetační krajinné prvky

Území méně rozvinutých regionů: kraj Ústecký, Karlovarský, Pardubický, Liberecký, Královéhradecký, Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský

Projekty s celkovými náklady nad 200.000 EUR

Příjem žádostí o dotaci: 20. 11. 2024 – 30. 6. 2025 (nebo do vyčerpání alokace)

Jedná se o jednokolovou, nesoutěžní (průběžnou) výzvu, průběžné vyhodnocování, alokace 400 mil. Kč

V rámci výzvy nebudou podporovány projekty na území katastrů zasažených těžbou uhlí v Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji, které jsou způsobilé pro podporu z OP Spravedlivá transformace 2021-2027 (OPST). Pro tyto lokality jsou vyhlášeny samostatné výzvy v rámci OPST.

Žadatel:

- obce, DSO vč. společenství obcí, kraje, příspěvkové organizace ÚSC a OSS
- OSS, veřejnoprávní instituce, veřejné výzkumné instituce, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky, pobočné spolky, o.p.s., vysoké školy, školy a školská zařízení a školské právnické osoby, církve
- FO podnikající, FO nepodnikající, obchodní společnosti a družstva

Dotace: viz níže u jednotlivých opatření

- **celkové výdaje projektu musí být nad 200.000 EUR včetně DPH**
- dotace je proplácena ex-post (po ukončení projektu nebo jeho etapy)

Podporované aktivity:

Aktivita 1.3.11.1 Tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině včetně sídel

- **Vytváření a obnova tůní (mokřadů)** – dotace 100 %
 - vyhloubení tůní ve stávajícím terénu
 - svahování břehů a vytvoření výškově členitého dna tůní
 - vytvoření pozvolného přechodu mezi vodním a suchozemským prostředím (litorálních pásem) fungujícího za variabilních hydrologických podmínek (vodních stavů)
- **Malé vodní nádrže (MVN)** - dotace 60 % (pokud je více než 50 % plochy na území ZCHÚ/Natura 2000, tak je dotace 85 %)
 - komplexní (zásadní) rekonstrukci MVN (výměna nebo obnova technických objektů MVN, odbahnění stávajících MVN, úprava či obnova břehů a dna MVN vč. tvarování litorálních pásem)
 - výstavba nových MVN: je realizována na pozemcích ekologicky výrazně degradovaných/nízké ekologické stability (např. intenzivní formy zemědělského hospodaření, technicky upravené koryto vodního toku) nebo se jedná o obnovu MVN ve vhodném profilu vodního toku i údolnice.
 - lze podpořit pouze vytváření a obnovu MVN, které neslouží k chovu ryb nebo slouží jenom k takovému chovu ryb, který neoslabí její ekologické funkce
- **Revitalizace a renaturace vodních toků a niv** – dotace 100 %
 - vytváření a obnova přírodě blízkých koryt vodních toků (přiměřeně kapacitních, tvarově a hloubkově pestrých) zahrnující eventuální odstranění dřívějších nevhodných úprav (opevnění dna a břehů, ohrazování, příčných překážek), a to včetně zakládání nových břehových porostů nebo rekonstrukce břehových porostů podél toku i v přilehlé nivě, při respektování přístupů ochrany území před povodněmi
 - obnova říčních ramen v nivě vodního toku
 - podpůrná opatření na vodním toku a v nivě umožňující přirozené korytotvorné procesy v delším časovém horizontu bez nutnosti plošně rozsáhlých investičních úprav, zejména:
 - vytváření a obnova prvků posilující druhovou diverzitu vodních a na vodu vázaných organismů

- terénní úpravy koryta (dna) a břehů včetně pomístních zásahů umožňující proces renaturace vodního toku a nivy

- **Nákup nemovitostí pro podporu renaturačních procesů** – dotace 100 %

- výkup pozemků určených pro řízenou i samovolnou renaturaci vodních toků, kde bude umožněn přirozený vývoj koryta vodního toku bez omezujících faktorů a obnova říčního pásu s jeho vodohospodářskými a ekologickými funkcemi a nákup staveb, které jsou pro účely projektu určeny k odstranění (např. opevnění koryt, vzdouvací stavby v korytech vodních toků, jako stupně, jezy či hráze, nevhodné například z hlediska požadavků na ekologický stav vodního toku, zařízení k využívání vodní energie)
- nutný znalecký posudek

Aktivita 1.3.11.2 Tvorba nových a obnova stávajících vegetačních prvků a struktur, včetně opatření proti vodní a větrné erozi

- **Vegetační krajinné prvky (včetně skladebných prvků ÚSES)** – dotace 80 % nebo 100 %

- založení a/nebo obnova vegetačních krajinných prvků – stromořadí, solitérní stromy, travobylinné porosty, meze, remízy, větrolamy, průlehy, zasakovací pásy, zemní hrádky, stabilizace drah soustředěného povrchového odtoku zatravněním
 - založení a obnova krajinnotvorných (extenzivních) sadů
 - založení a/nebo obnova skladebných prvků ÚSES a interakčních prvků
 - založení a/nebo obnova zatravněných pásů s doprovodnými dřevinami
- dotace 100 %: pro aktivitu založení skladebných prvků ÚSES (biocenter a biokoridorů)
- dotace 80 %: pro aktivitu založení a/nebo obnova vegetačních krajinných prvků a interakčních prvků, obnova ÚSES – remízy, stromořadí, sady, solitérní stromy, travobylinné porosty a založení a/nebo obnova zatravněných pásů s doprovodnými dřevinami

Aktivita 1.3.11.5 Odstranění a eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině – dotace 100 %

- eliminace účinnosti drénu (např. přerušené úseky potrubí, instalaci záslepek na drenážním potrubí)
- zvyšování nivelety dna odvodňovacích příkopů a kanálů hrázkováním a (pomístním) zasypáváním
- řízené zarůstání drenáže (dřevinami, bylinami)
- obnova zvodnělých ploch formou přehrázek
- další vhodná opatření uvedená v příloze 1 metodické příručky

Podmínky:

- navrhované opatření je v souladu se Standardy péče o přírodu a krajiny, pokud jsou pro daná opatření zpracovány a schváleny: <https://nature.cz/web/cz/standardy-pecce-o-prirodu-a-krajinu>. Případné odchylky musí být popsány a zdůvodněny
- fyzická a finanční realizace projektu musí být do 31. 12. 2029
- udržitelnost projektu je 5 let od data převedení dotace na účet příjemce (u opatření stavebního charakteru je doba udržitelnosti 10 let)
- realizace projektu/etapy nesmí být ukončena před podáním žádosti o dotaci
- způsobilé výdaje mohou vzniknout od 1. 1. 2021 a nejpozději do 31. 12. 2029

Přílohy žádosti:

- 1) kumulativní rozpočet projektu dle vzoru
- 2) projektová dokumentace včetně položkového rozpočtu
- 3) Čestné prohlášení žadatele a zpracovatele rozpočtu, v jaké cenové úrovni vůči použitému ceníku stavebních prací byl položkový rozpočet stavebních prací vypracován (např. 80 % vůči použitému ceníku stavebních prací).
- 4) pravomocné povolení záměru – pokud je třeba
- 5) odborný posudek AOPK ČR (AOPK ČR obvykle zpracuje do 45 dnů od doručení žádosti)
- 6) stanoviska, rozhodnutí, vyjádření, případně výjimky vyplývající ze zvláštních právních předpisů (např. formou koordinovaného stanoviska). Pro projekty ve ZCHÚ a územích lokalit soustavy Natura 2000 vyjádření příslušného orgánu ochrany přírody, že opatření není v rozporu s plánem/zásadami péče, souhrnem doporučených opatření

- 7) popis a posouzení výchozího stavu lokality před realizací opatření vč. širších územních vztahů, popis současné vegetace na lokalitě, biodiverzity a ostatních přírodovědných hodnot. Popis a posouzení je zpracováno v podrobnosti odpovídající zaměření projektu a významu lokality (očekávané vlivy a efekt realizovaných opatření). Žadatel je povinen zajistit zaznamenání dat o zjištěném výskytu zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin, hub a živočichů z popisu a posouzení do Náleзовé databáze ochrany přírody, vč. dalších případných informací
- **v případě projektů výstavba a komplexní (zásadní) rekonstrukce MVN, odbahnění vodních nádrží** popis širších územních vztahů vč. vyskytujících se vodních prvků (např. přirozené/upravené koryto VT, poměry stávající vodní nádrže), tzn.: popis a posouzení stávajícího výchozího stavu, tedy popis přírodních poměrů lokality, současné vegetace na lokalitě vč. kvality břehového porostu, výskyt zvláště chráněných a ostatních, významně ohrožených druhů rostlin a živočichů, výskyt nepůvodních druhů raků, výskyt hodnotných biotopů. V případě výstavby průtočné malé vodní nádrže bude součástí biologického posouzení též ichtyologický průzkum dotčeného úseku toku
 - **v případě projektů revitalizace či řízená renaturace vodních toků a niv, revitalizace říčních ramen**, popis a posouzení stávajícího výchozího stavu (výchozí stav koryta vodního toku (ve všech hydromorfologických aspektech) / říčního ramene / nivy, hydrologických poměrů lokality, potenciál lokality ve vztahu k projektu), popis přírodních poměrů lokality, současné vegetace na lokalitě vč. kvality břehového porostu, výskyt zvláště chráněných a ostatních ohrožených druhů rostlin a živočichů, výskyt nepůvodních druhů raků, výskyt hodnotných biotopů.
 - **v případě projektů vytváření a obnova tůní (mokřadů)** popis a posouzení stávajícího výchozího stavu, tedy popis současné vegetace na lokalitě, výskyt zvláště chráněných a ostatních ohrožených druhů rostlin a živočichů
 - **v případě projektů zakládání a obnova vegetačních krajinných prvků** popis a posouzení stávajících vegetačních prvků – dendrologický průzkum podle standardu SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů včetně širších vztahů a návaznosti na okolní krajinu či systém sídelní zeleně. Nezbytnou součástí dendrologického průzkumu je inventarizace stávajících dřevin (jedinců, skupin, porostů dřevin) – vyhodnocení jejich stavu včetně návrhů péstebních opatření a kácení, u biologicky hodnotných dřevin (zejména senescentní jedinci, stromy s prvky se zvýšeným biologickým potenciálem) dále navazuje specializovaný (biologický) průzkum zaměřený na ověření výskytu doprovodných druhů organismů, zejména zvláště chráněných druhů a ohrožených druhů dle červených seznamů.
- 8) Vyhodnocení vlivu průběhu realizace opatření na biodiverzitu a funkce ekosystémů a v případě předpokládaných negativních vlivů návrh opatření k jejich eliminaci či minimalizaci
- 9) Zdůvodnění potřeby realizace opatření – popis očekávaných změn přispívajících ke zvýšení ekologické stability krajiny a ke snížení zranitelnosti přírody a krajiny vůči negativním dopadům spojeným se změnou klimatu a nevhodným způsobem hospodaření v krajině, výstupy projektů (z popisu musí být zřejmý rozsah – kvantita i kvalita dosažených pozitivních změn). Popis, jak bude zajištěna udržitelnost opatření.

Projekty vyžadující úkon stavebního úřadu:

- 1) PD dle vyhlášky MMR č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, resp. jiný stupeň dokumentace vyhotovené v souladu s požadavky uvedené vyhlášky a stavebního zákona (dále jen „Projektová dokumentace“). Součástí PD bude zakres situace do kat. mapy vypracované zpracovatelem PD. Opatření navržené v PD je v souladu s relevantními standardy pro danou oblast (<http://standards.nature.cz>). V případě použití odlišného řešení je nutno toto zdůvodnit
- a) U projektů výstavba a komplexní (zásadní) rekonstrukce MVN, odbahnění vodních nádrží
- v situačním výkrese bude vyznačena plocha litorálního pásma. V případě odbahnění MVN musí být doloženo zaměření stavu před realizací opatření způsobitou osobou, které bude obsahovat výškopisné a polohopisné zaměření dna, podélný řez a příčné řezy v hustotě odpovídající velikosti MVN. PD musí jednoznačně specifikovat, jak bude naloženo s odtěženým materiálem. V případě zamýšleného odběru vody bude tento záměr vč. manipulace specifikován v projektové dokumentaci.
- b) U projektů revitalizace či řízená renaturace vodních toků a niv, revitalizace říčních ramen
- případě odbahnění říčního ramene musí být doloženo zaměření stavu před realizací opatření způsobitou osobou, které bude obsahovat výškopisné a polohopisné zaměření dna, podélný řez

a příčné řezy v hustotě odpovídající velikosti říčního ramene. PD musí jednoznačně specifikovat, jak bude naloženo s odtěženým materiálem

- c) U projektů vytváření a obnova tůní a mokřadů: PD musí jednoznačně specifikovat, jak bude naloženo s odtěženým materiálem
 - d) U projektů vegetační prvky (mimo les), včetně sídelní zeleně
 - součástí PD jsou mapové podklady vhodného měřítka a druhu umožňující identifikaci rozsahu opatření a zakres situace do kat. mapy vypracovaný zpracovatelem PD, inventarizace stávajících dřevin, vyhodnocení stavu včetně návrhu opatření pro kácení a ošetřované dřeviny, harmonogram prací a návrh péstebních opatření po dobu udržitelnosti. V případě realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vod a ochranu proti vodní erozi bude doložen popis příčin problémů (např. krajinný pokryv a krajinné prvky v území, délka a sklon svahu, geologické podloží, půdní typy, způsob hospodaření), a návrh neefektivnějších řešení.
 - e) U projektů odstranění či eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení anebo prvků povrchového odvodnění v krajině
 - v situaci musí být doložen zakres ploch s realizovanými opatřeními.
- 2) Stavební povolení s nabytím právní moci, vodoprávní povolení, územní rozhodnutí/souhlas, souhlas s ohlášením stavby/terénních úprav/udržovacích prací či jiná forma umístění či povolení stavby vydaná dle stavebního zákona
- 3) Povolení ke kácení – pro dřeviny rostoucí mimo plochy vydaného povolení společného územního a stavebního řízení /rozhodnutí o nakládání s vodami/územního rozhodnutí

Projekty nevyžadující úkon stavebního úřadu:

- 1) Dokumentaci projektu jednoznačně specifikující navržené aktivity tak, aby umožnila posouzení opatření a posouzení možnosti poskytnutí podpory na jeho realizaci, průběžnou a závěrečnou kontrolu z věcného, ekonomického a ekologického hlediska. Součástí dokumentace projektu jsou mapové podklady vhodného měřítka a druhu umožňující identifikaci rozsahu opatření a zakres situace do katastrální mapy vypracovaný zpracovatelem dokumentace projektu. Opatření navržené v dokumentaci projektu je v souladu s relevantními standardy pro danou oblast (<http://standards.nature.cz>). V případě použití odlišného řešení je nutno toto zdůvodnit.
- a) U projektů výstavba a komplexní (zásadní) rekonstrukce MVN, odbahnění vodních nádrží
 - v situačním výkrese bude vyznačena plocha litorálního pásma. V případě odbahnění MVN musí být doloženo zaměření stavu před realizací opatření způsobilou osobou, které bude obsahovat výškopisné a polohopisné zaměření dna, podélný řez a příčné řezy v hustotě odpovídající velikosti MVN. Dokumentace projektu musí jednoznačně specifikovat, jak bude naloženo s odtěženým materiálem. V případě zamýšleného odběru vody bude tento záměr vč. manipulace specifikován v dokumentaci projektu
 - b) U projektů revitalizace či řízená renaturace vodních toků a niv, revitalizace říčních ramen
 - v případě odbahnění říčního ramene musí být doloženo zaměření stavu před realizací opatření způsobilou osobou, které bude obsahovat výškopisné a polohopisné zaměření dna, podélný řez a příčné řezy v hustotě odpovídající velikosti říčního ramene. Dokumentace projektu musí jednoznačně specifikovat, jak bude naloženo s odtěženým materiálem. Součástí dokumentace projektu je zakres situace do katastrální mapy vypracovaný zpracovatelem dokumentace projektu. V situaci musí být doložen zakres ploch s realizovanými opatřeními
 - c) U projektů vytváření a obnova tůní a mokřadů
 - dokumentace projektu musí jednoznačně specifikovat, jak bude naloženo s odtěženým materiálem. Součástí dokumentace projektu jsou mapové podklady vhodného měřítka a druhu umožňující identifikaci rozsahu opatření a zakres situace do katastrální mapy vypracovaný zpracovatelem dokumentace projektu
 - d) U projektů vegetační prvky (mimo les)

- součástí dokumentace projektu jsou mapové podklady vhodného měřítka a druhu umožňující identifikaci rozsahu opatření a zakres situace do katastrální mapy vypracovaný zpracovatelem dokumentace projektu, inventarizace stávajících dřevin, vyhodnocení stavu včetně návrhu opatření pro kácení a ošetřované dřeviny, harmonogram prací a návrh péstebních opatření po dobu udržitelnosti. V případě realizace přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vod a ochranu proti vodní erozi bude doložen popis příčin problémů (např. krajinný pokryv a krajinné prvky v území, délka a sklon svahu, geologické podloží, půdní typy, způsob hospodaření), a návrh nejefektivnějších řešení.

Mob.: **724 994 559**
E-mail: petra.souckova@dotacnikancelar.eu

Ing. Petra Součková
dotační poradce

www.dotacnikancelar.eu
mob.: 724 994 559
tel.: 491 616 630
e-mail: info@dotacnikancelar.eu

Ing. Tomáš Ruprich – dotační a realitní kancelář
Československé armády 383/5
500 03 Hradec Králové
IČ 40145018 DIČ CZ6607291878